Besluit raad

Nummer

C.10

Contact en vragen via

Technischevragen@hollandskroon.nl

Portefeuillehouders

M.M.J. van Gent

Datum raadsvergadering	Datum B&W-besluit
20 december 2022	15 november 2022

Onderwerp
Ondersteuning maatschappelijke instellingen vanwege hoge energieprijzen

Kern van het voorstel
Dorpshuizen, beheerders van sportaccommodaties, musea en andere maatschappelijke instellingen hebben last van de hoge energieprijzen. Dat speelt vooral wanneer hun vaste energiecontract afloopt en wordt omgezet in een contract met variabele prijzen. Soms verdrievoudigen de kosten. De instellingen hebben ons gevraagd om ondersteuning. Met een noodfonds willen we voorkomen dat ze 'omvallen'. Tegelijk stimuleren we ze om energie te besparen.

Voorgesteld besluit
Het college van burgemeester en wethouders stelt de gemeenteraad voor: 1. een noodfonds in te stellen voor maatschappelijke instellingen die in financiële problemen komen door extreme energieprijzen; 2. de voorwaarden voor het noodfonds vast te stellen; 3. financiële bijdragen te verlenen vanaf het moment dat de instelling een hoger energietarief is gaan betalen tot en met de nota van maart 2023; 4. de hoogte van de financiële bijdragen te beperken tot 90% van de meerkosten ten opzichte van de aan de instelling in rekening gebrachte energieprijzen in 2021; 5. aan deelname de voorwaarde te verbinden dat instellingen stappen zetten naar energiebesparing; 6. de kosten van het fonds te dekken uit de reserve duurzaam economisch sociaal programma (DESP) en de algemene reserve.

Wettelijke grondslag
Artikel 4:23 lid 3 onder d van de Algemene wet bestuursrecht

De gemeenteraad besluit (geamendeerd):

1. een noodfonds in te stellen voor maatschappelijke instellingen die in financiële problemen komen door extreme energieprijzen;
2. de *geamendeerde* voorwaarden voor het noodfonds vast te stellen, waarbij

   I. De tekst van het laatste deel van voorwaarde 6 in de vast te stellen voorwaarden, luidende:
   - *een actieve inspanningsverplichting te leveren door mee te werken aan het uitvoeren van een energiescan.*
   - *De resultaten van de energiescan dienen met de gemeente gedeeld te worden*

   wordt gewijzigd in:
   - *Actief mee te werken aan het uitvoeren van een energiescan.*
   - *De resultaten van de energiescan te delen met de gemeente.*
   - *Quick-wins uit de energiescan binnen een in overleg te bepalen redelijke termijn uit te voeren.*
   - *Binnen een jaar te starten met het uitvoeren van maatregelen met een terugverdientijd van minder dan 5 jaar, mits daar financiële capaciteit voor is.*

   II. In de vast te stellen voorwaarden onder 7 wordt toegevoegd:
   7. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd af te wijken van de te stellen voorwaarden, indien toepassing van deze voorwaarden voor een aanvrager gevolgen heeft die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met deze voorwaarden te dienen doelen.
3. financiële bijdragen te verlenen vanaf het moment dat de instelling een hoger energietarief is gaan betalen tot en met de nota van maart 2023;
4. de hoogte van de financiële bijdragen te beperken tot 90% van de meerkosten ten opzichte van de aan de instelling in rekening gebrachte energieprijzen in 2021;
5. aan deelname de voorwaarde te verbinden dat instellingen stappen zetten naar energiebesparing; de kosten van het fonds te dekken uit de reserve duurzaam economisch sociaal programma (DESP) en de algemene reserve.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 20 december 2022.

Griffier Voorzitter

Sjaak Vriend HK
22-12-2022

Alexander Bügel
22-12-2022

Aanleiding
De energieprijzen zijn sterk gestegen. Als vaste energiecontracten aflopen, worden die veelal omgezet in variabele contracten. De energietarieven stijgen dan sterk: soms is sprake van een verdrievoudiging van de kosten. Een aantal dorpshuizen, sportverenigingen, musea en andere maatschappelijke instellingen heeft zich met een noodkreet bij diverse teams van de gemeente gemeld. Ze geven aan snel in te teren op hun reserves en te vrezen voor hun voortbestaan. Ze doen een beroep op de gemeente om financiële steun.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect
In stand houden van dorpshuizen, sportverenigingen en andere maatschappelijk instellingen. We voelen de ernst van de situatie bij deze partijen. We zien dat instellingen bijdragen aan de realisatie van de maatschappelijk opgaven in onze gemeente. Als de energierekening niet meer betaald kan worden zullen contributies verhoogd worden. Dit is niet wenselijk omdat de basisvoorzieningen (boodschappen en energierekening) voor onze inwoners het afgelopen jaar al zijn gestegen. Als gemeente vinden wij sport - en cultuuractiviteiten ontzettend belangrijk. Het moet niet zo zijn dat er door het verhogen van de contributie inwoners afhaken. We willen de voorzieningen open en toegankelijk houden. Het is in deze situatie onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om in te springen.

Motivering per voorgesteld besluit
Adviesbesluit 1 en 2. We stellen een noodfonds in Met het noodfonds willen we maatschappelijke instellingen helpen. Er zijn grote onzekerheden over de ontwikkeling van de energieprijzen en eventuele steunpakketten vanuit het Rijk. Daarom heeft het fonds het karakter van ‘help de maatschappelijke instellingen de winter door’. De looptijd is daarom begrensd tot en met maart 2023. Alleen de extra energiekosten, ten opzichte van het oude en vaste contract, worden vergoed. Die worden daarom getoetst aan de ingangsdatum van een contract met hogere energieprijzen.

Adviesbesluit 3, 4 en 5. Maatschappelijke instellingen stimuleren om te verduurzamen
De beste oplossing om een hoge energierekening te beperken, is zorgen dat je minder energie gebruikt. Dat is uiteraard ook vanuit duurzaamheidsperspectief de beste optie. Om instellingen te prikkelen om te besparen, betalen we 90% van de meerkosten ten opzichte van de aan de instelling in rekening gebrachte energieprijzen in 2021.

We stellen als voorwaarde dat instellingen stappen zetten naar energiebesparing. Ze worden daarbij geholpen met gratis energiescans. Deze worden met verschillende subsidies en een gemeentelijke bijdrage betaald. De scans geven inzicht in bespaaropties, investeringskosten, subsidies en terugverdientijden. Daarnaast verlangen we dat de instellingen de quick-wins, die in de scans worden aangegeven, uitvoeren. En dat ze binnen een jaar starten met het uitvoeren van maatregelen met een terugverdientijd van minder dan 5 jaar.

Er zijn subsidies beschikbaar voor het treffen van energiebesparende maatregelen. Maar instellingen moeten het leeuwendeel van de kosten zelf betalen. Om dat mogelijk te maken, willen we begin 2023 een investeringsfonds starten, waarbij de instellingen tegen aantrekkelijke voorwaarden kunnen lenen. Doel is om de terugbetaling daarvan te koppelen aan de bespaarde energiekosten. We overwegen het investeringsfonds onder te brengen bij Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn.

Adviesbesluit 6. De kosten te dekken uit de reserves
Het instellen van het noodfonds als ondersteuning is aangekondigd in de begroting 2023. Vanwege het eenmalige karakter en het ontbreken van budget, stellen we voor de kosten van het fonds te dekken uit de reserve duurzaam economisch sociaal programma en de algemene reserve. Een schatting van de kosten is weergegeven in de financiële tabel bij dit voorstel.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)

- Er zijn veel onzekerheden rondom de energieprijzen. Zo fluctueren ze sterk en is niet duidelijk of het Rijk met een tariefplafond komt voor maatschappelijke instellingen. En ook niet wat de eventuele voorwaarden van zo'n plafond zijn.
- Er is onzekerheid over de energiekosten voor de maatschappelijke instellingen. We hebben geen compleet inzicht in de tarieven en de looptijd van energiecontracten. De genoemde kosten zijn daarom een schatting.
- Het is van belang om het noodfonds snel op te stellen en relatief laagdrempelig toe te passen. Het noodfonds voldoet om deze reden niet aan de basisbeginselen van het subsidierecht. Het risico van het

niet officieel publiceren als subsidieregeling wordt minimaal geschat. Om het risico af te vangen hebben we voor de aanvraag en beoordeling duidelijke voorwaarden opgenomen zodat iedereen hier bekend mee is en het maatschappelijk nut vast staat.
We hebben het doel om snel noodsteun te leveren zonder het bureaucratisch proces vooraf zodat een instelling niet in de financiële problemen raakt en/of hierdoor noodgedwongen moet ophouden te bestaan. De aanvrager van het noodfonds moet aantonen dat er sprake van een noodsituatie is. Als blijkt dat er toch behoefte is aan meer zekerheid, dan leggen wij het noodfonds officieel vast als subsidieregeling en voeren die uit volgens de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

- het fonds en voorliggende besluit is niet overeenkomstig AWB en/of subsidieverordening opgesteld. Dit vergroot de kans op onrechtmatige verstrekkingen / bijdragen.

Alternatieven (incl. argumenten)
• Geen noodfonds instellen en afwachten of het Rijk (financiële) ondersteuning gaat bieden. Dat vinden wij niet verstandig. Een aantal instellingen heeft aangegeven dat het water hen aan de lippen staat. Zij hebben snel ondersteuning nodig, om te voorkomen dat ze de rekeningen niet meer kunnen betalen. Daarom willen we de instelling van het fonds doorzetten. • Een subsidieregeling opzetten. Als gemeente mogen wij niet zomaar een geldelijke bijdrage leveren aan verenigingen en/of instellingen. Dit kan gezien worden als staatsteun. Als gemeente moeten wij voorkomen dat onze steun een oneerlijk voordeel kan opleveren. Staatsteun mag geen invloed hebben op de markt. Om het noodfonds wettelijk goed te regelen is een subsidieregeling nodig. Daarvoor gelden de regels van de Awb. In de subsidieregeling worden de regels vastgesteld o.a. over de verantwoording van de subsidie. De verordening moet worden gepubliceerd om geldend te worden. Hier gaat veel tijd overheen. Door de noodsituatie vinden wij dit geen verstandige keuze op dit moment. Daarom is het voorstel een noodfonds in te stellen. Het verstrekken van het noodfonds zal geen oneerlijke concurrentie veroorzaken, we helpen namelijk alleen de winter door als er sprake is van nood. Ook zal de markt niet nadelig beïnvloed worden. We geven hulp uit het noodfonds gericht op de maatschappelijke instellingen zonder onderscheid te maken naar producten.

Financiële gevolgen	
Kosten	€ 750.000,-
Dekking binnen begroting	Programma: Cluster:

Geen dekking binnen begroting	Dekkingsvoorstel: De reserve duurzaam economisch sociaal programma wordt hiervoor ingezet, aangevuld vanuit de algemene reserve.
Fiscale gevolgen	Niet van toepassing.
Toelichting: Op basis van een aantal uitgevoerde energiescans is een grove raming gemaakt van de te verwachten kosten. Maar er is beperkt zicht op de huidige energietarieven en de looptijden van energiecontracten bij de maatschappelijke instellingen. In juni 2023 wordt de raad geïnformeerd over stand van zaken met betrekking tot aanvragen, honorering en besteding van het budget. De stand van de reserve Duurzaam Economisch Sociaal Programma is € 162.528, Deze wordt aangevuld met € 750.000 vanuit de Algemene Reserve. Hierdoor neemt het weerstandsvermogen met dat bedrag af. De ratio die in de begroting 2023 (paragraaf weerstandsvermogen) is berekend neemt hiermee met 0,3 punten af van 10,8 naar 10,5 wat daarna nog steeds als categorie uitstekend is te benoemen.	

Communicatie
We informeren de maatschappelijke instellingen in Hollands Kroon over de regeling. We stellen een nieuwsbericht op en zetten het aanvraagformulier op onze website.

Bijlagen
1. Voorwaarden noodfonds maatschappelijk vastgoed

Digitally signed by Zynyo B.V.
Date: 2022.12.22 17:43:03 CET
Document ID:
fe48e4d7-3365-4330-9b2b-ab3b817e0254